

Tempering stijging overheidsuitgaven sinds de crisis

In de periode 2009 tot 2014 zullen de overheidsuitgaven naar verwachting ondanks bezuinigingen jaarlijks reëel toenemen met gemiddeld 1%. Deze groei is duidelijk lager dan in de periode 2002 tot 2008 toen de jaarlijkse reële groei 2% was.

De groei tussen 2009 en 2014 is niet gelijk verdeeld. Er is een sterke spreiding van de jaarlijkse mutatie tussen de verschillende uitgavencomponenten. De uitgaven aan zorg, sociale zekerheid en in mindere mate onderwijs nemen toe, terwijl de resterende uitgaven afnemen.

De zorguitgaven stijgen tussen 2009 en 2014 het meest (3½% per jaar) gevolgd door de uitgaven aan sociale zekerheid (met 3% per jaar). De stijging van de uitgaven aan sociale zekerheid tussen 2009 en 2014 komt grotendeels voort uit hogere uitgaven aan WW en bijstand (9¾% per jaar), deze uitgaven vormen circa 17% van de totale uitgaven aan sociale zekerheid.

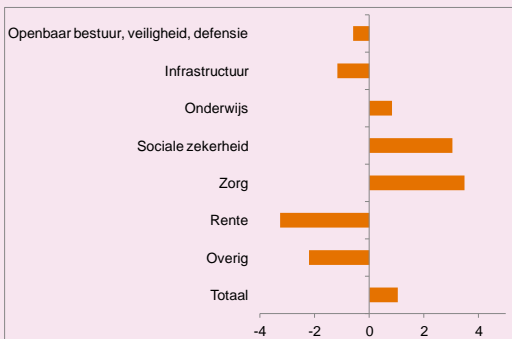
De sterkste daling tussen 2009 en 2014 vindt plaats bij de rente-uitgaven. Hoewel de staatsschuld in de periode 2009-2014 in totaal reëel met 26½% toeneemt (4% per jaar), dalen de rente-uitgaven onder invloed van de lagere rentevoeten gemiddeld jaarlijks met 3¼%. In de periode 2002 tot 2008 nam de staatsschuld reëel toe met 32½% (4¾% per jaar) en daalden de rente-uitgaven gemiddeld jaarlijks met 1¾%.

De uitgaven aan infrastructuur dalen tussen 2009 en 2014 jaarlijks reëel met gemiddeld ½%. In het begin van de crisis ten tijde van de stimuleringsmaatregelen uit het Aanvullend Beleidspakket (2009 en 2010) stegen de uitgaven aan infrastructuur nog, om daarna te dalen tot onder het niveau van voor de crisis. Ter vergelijking: in de periode 2002 tot 2008 namen de uitgaven aan infrastructuur jaarlijks reëel nog toe met 1¼%.

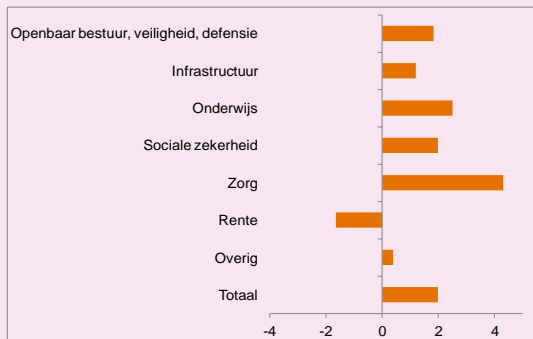
Door de taakstellingen en het bevriezen van de lonen van de overheid (a) dalen de uitgaven aan openbaar bestuur, veiligheid en defensie tussen 2009 en 2014. Ten slotte nemen ook de overige uitgaven tussen 2009 en 2014 met circa 2¼% per jaar af. Het gaat hierbij om de overdrachten aan bedrijven en de uitgaven aan internationale samenwerking.

Gemiddelde reële jaarlijkse procentuele mutatie overheidsuitgaven

2009-2014

2002-2008 (b)

- (a) De uitgaven zijn reëel gemaakt met behulp van de prijs van het bbp, een nominale nullijn leidt dus tot lagere reële uitgaven.
(b) De mutatie van de uitgaven tussen 2002 en 2008 is gecorrigeerd voor de invoer van de ZVW.